

Podpora farmárov a drobných výrobcov potravín na Slovensku

V decembri 2016 sa konala pod záštitou ministerky pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pani Gabriely Matečnej v kongresovom centre SPU v Nitre konferencia „Inovácie a podpora farmárov a drobných výrobcov potravín“.

Ako prežiť na vidieku

Jednalo sa už o 3. ročník grantovej schémy Nadácie Tesco, ktorý bol tento raz zameraný na podporu farmárov a malých výrobcov potravín v oblasti vyššieho stupňa spracovania vlastnej produkcie, inovácií, bezpečnosti a kvality produktov. Na úvod bola tlačová konferencia spojená s ochutnávkou produktov. Novinári sa zaujímali o to, čo je najväčším problémom rozvoja slovenského vidieka pri finalizácii potravín. Vypočuli si, že je to hlavne byrokracia a nezáujem štátu o zabezpečenie informačného systému pre ľudí zaujímajúcich sa o život a prežitie na vidieku.

Každý kontrolór je školený za peniaze daňových poplatníkov vo svojej oblasti. Človek žijúci na vidieku, ktorý sa chce živiť vlastnou prácou, ide s vlastnou kožou (vlastnými výrobkami) na trh, pričom chce na určitom mieste nášho krásneho Slovenska žiť a vychovávať svoje deti až do smrti, musí pátrať ako inšpektor Derik, čo všetko musí, resp. môže. Štát mu len prikazuje a udeľuje niekedy až existenčné pokuty, keď to nesplní. Zákony sa nám menia ako na bežiacom páse, až si človek myslí, že okrídlená veta „neznalosť zákona neospravedľuje“ by sa mala zmeniť na „neznalosť zákona ospravedľuje“.

Zatiaľ chýba servis pre zemelcov

Potrebuje vytvoriť servis pre všetkých schopných ľudí na vidieku. Na Slovensku máme Agentúru pre rozvoj vidieka, ktorá sídli v budove Agroinštitútu v Nitre. Naokoľko túto inštitúciu pravidelne navštevujú farmári, je to ideálne spojenie ľudí z vidieka s ľuďmi v kancelárii. V jednotlivých krajinách Slovenska máme osem Agentúr pre

rozvoj vidieka – úžasné – ľudia na vidieku majú v každom kraji svoju kanceláriu!

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora má 36 regionálnych pracovísk a regionálnych rozvojových agentúr patriacich pod ministerstvo dopravy a regionálneho rozvoja je 34. Kto o nich na vidieku vie? Len málokto. Prečo?

Rok 2017 vyhlásilo OSN za Medzinárodný rok trvalo udržateľného cestovného ruchu pre ekonomický, sociálny a envi-

ronmentálny rozvoj. Mohlo by to inšpirovať všetkých, ktorí ponúkajú ekoagroturistiku.

Čo potrebuje vidiek k prežitiu

Je čas pomenovať, čo potrebujeme pre kvalitatívnu zmenu života na slovenskom vidieku. Modelovú situáciu pre českého občana, ktorý získal poľnohospodársku pôdu, chce začať sám hospodáriť a následne spracovávať potraviny pred časom popísal Ing. Ivan Hrbek.

Vyberáme niekoľko povinností upravených na slovenské pomery, pričom tučným je zvýraznené to, čo je existenčne dôležité pre farmára:

- ✓ registrovať sa ako samostatne hospodáriaci roľník;
- ✓ registrovať sa na sociálnej a zdravotnej poisťovni;

- ➔ ✓ registrovať sa na daňovom úrade;
- ✓ registrovať sa na regionálnej veterinárnej a potravinovej správe (RVPS) - doložiť GPS súradnice farmy;
- ✓ **kúpiť traktor, pluh, sejačku, osivo, zorať a zasieť;**
- ✓ registrovať zvieratá v centrálnej evidencii zvierat;
- ✓ viesť evidenciu pre každý druh chovaných zvierat a hlásiť na predpísanom formulári príchod každého zvierťa na farmu;
- ✓ ak má k dispozícii vlastnú studňu, tak musí požiadať o povolenie ju používať na podnikanie, doložiť doklad o kolaudácii studne, predložiť stanovisko osoby odborne spôsobiléj vo vodnom hospodárstve;
- ✓ vybudovať hnojisko;

- ✓ viesť evidenciu hnojív a hnoja, spracovať a dať schváliť havarijný plán v súvislosti s ich manipuláciou;
- ✓ spracovať hodnotenie ekologickej újmy;
- ✓ spracovať pohotovostný plán pri výskyte nákazy;
- ✓ zaistiť úpravu a následné úradné schválenie vlastných dopravných prostriedkov na prepravu zvierat na vzdialenosť väčšiu ako 50 km a absolvovať kurz pre osoby doprevádzajúce zvieratá pri cestách nad 50 km;

- ✓ nakúpiť krmivá výhradne od subjektu, ktorý je registrovaný na ÚKSÚPe;
- ✓ registrovať sa na ÚKSÚPe, pokiaľ bude sám prvovýrobca krmív;
- ✓ kúpiť zvieratá, prepraviť ich na farmu;
- ✓ ak chce hospodáriť v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby, tak sa musí nahlásiť na ÚKSÚPe a podpísať zmluvu s kontrolnou organizáciou;
- ✓ viesť skladovú evidenciu, evidenciu o čistení skladov a strojov, havarijný plán;
- ✓ ak predáva „z dvora“, musí byť na to osobitne zaregistrovaný na RVPS a viesť evidenciu o tomto predaji.

Toto je len časť povinností farmára. Ing. Ivan Hrbek ďalej na štyroch stranách popisuje povinnosti pre výrobcu potravín. Pre bežného človeka sú všetky tieto informácie neobsiahnuteľné.

Potrebujeme vytvoriť funkčný servis pre ľudí na vidieku. Stretávame sa s ním v Nemecku, Rakúsku, Poľsku i Maďarsku. Inštitúcií a peňazí je na to dosť.

Ved', ako už povedal Konfucius: „Zbabelosť je, keď vieme, čo máme robiť a nerobíme to!“

**Zuzana Homolová,
EKOTREND SLOVAKIA**

Zväz ekologického poľnohospodárstva

2017 INTERNATIONAL YEAR OF SUSTAINABLE TOURISM FOR DEVELOPMENT

Rok 2017 byl rozhodnutím Valného shromáždění OSN vyhlášen Mezinárodním rokem udržitelného cestovního ruchu.

Cílem je zvýšit povědomí všech skupin společnosti o jeho významu pro rozvoj, podnítit spolupráci všech zainteresovaných stran a docílit pozitivních změn na úrovni politik, obchodních praktik i spotřebitelského chování. Udržitelný cestovní ruch se tak může stát významným příspěvkem k Agendě 2030 a Cílům udržitelného rozvoje.

Mezinárodní rok udržitelného cestovního ruchu pro rozvoj bude podporovat:

- (1) Inkluzivní a udržitelný ekonomický růst
- (2) Sociální začleňování, zaměstnanost a snižování chudoby
- (3) Efektivitu zdrojů, ochranu životního prostředí a řešení změny klimatu
- (4) Kulturní hodnoty, rozmanitost a dědictví
- (5) Vzájemné porozumění, mír a bezpečnost.

Koordinací všech aktivit souvisejících s tímto mezinárodním rokem byla pověřena Světová organizace cestovního ruchu.

Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO)

FAO je hlavním orgánem OSN pro otázky rozvoje zemědělských oblastí. Svou činností usiluje o zmiřování chudoby a hladu. FAO byla založena na konferenci v Quebecu 16. října 1945 a tento den je každoročně připomínán jako Mezinárodní den výživy.

FAO poskytuje rozvojovou pomoc, poradenství v oblasti strategií a plánování, shromažďuje, zpracovává a šíří informace a slouží jako mezinárodní fórum pro diskuse o otázkách zemědělství a výživy. Zvláštní programy FAO pomáhají státům čelit potravinovým krizím a poskytují pomoc v nouzových situacích. Běžně realizuje FAO na 2000 projektů současně. Roční výdaje na tyto projekty jsou více než 300 milionů USD, zdroje jsou tvořeny příspěvky dárcovských organizací a vlád.

FAO řídí konference členských států, která se schází jednou za dva roky. V jejím čele je 49členná rada, která v období mezi zasedáními plní funkci správního orgánu.

Rozpočet na období 2002-2003 činil 651,8 milionu USD. FAO má celkem 3700 zaměstnanců.

